

munale og kommunale skattetryk. Forklaringen herpå måtte i første række søges i det forhold, at de indtil da benyttede kriterier og vægte for tilskuddet efter udgiftsbehovstal ikke var tilstrækkeligt nuancerede til at give en rimelig fordeling af tilskudsbeløb af størrelsesordenen 6 mia. kr.

På baggrund heraf nedsatte indenrigsministeriet i foråret 1974 en arbejdsgruppe bestående af repræsentanter for Amtsrådsforeningen i Danmark, Kommunernes Landsforening, Københavns og Frederiksberg kommuner, Danmarks Statistik, budgetdepartementet og indenrigsministeriet. Arbejdsgruppen fik til opgave at foretage en kritisk gennemgang af de hidtil anvendte kriterier med det formål at finde frem til bedre udgiftsbehovstal end de indtil da benyttede.

Som resultat af arbejdsgruppens undersøgelser udarbejdede indenrigsministeriet i januar måned 1975 en „Redegørelse vedrørende mulige forbedringer af de objektive udgiftsbehovskriterier“. På grundlag af denne redegørelse fremsatte indenrigsministeren i foråret 1975 forslag til lov om ændring af lov om generelle tilskud til amtskommuner og kommuner. Lovforslaget omfattede dels forskellige ændringer af de hidtil anvendte kriterier, dels en regulering af tilskuddene for geografisk betingede pris- og lønforskelle.

Ved lov nr. 330 af 26. juni 1975 vedtog folketinget de foreslåede ændringer af kriterierne, men forkastede forslaget om regulering af tilskuddene efter udgiftsbehovstal for geografisk betingede for-

skelle i priser og lønninger. Begrundelsen herfor var i det væsentlige, at folketingets flertal ikke anså de opstillede pris- og lønindeks for at være tilstrækkeligt objektive.

II. Principperne for tilskud efter udgiftsbehovstal.

1. *Tilskuddet til kommuner* efter udgiftsbehovstal er konstrueret på den måde, at den samlede kommunale nettoudgift på hvert udgiftsområde er henført til ét af følgende syv kriterier: „folketal“, „antal 0-6 årige“, „antal 7-16 årige“, „antal 65 årige og derover“, „vejlængde“, „areal“ og „antal standardlejligheder“. Eksempelvis er de 7-16 årige bestemmende for kommunernes folkeskoleudgifter, hvorfor folkeskoleudgifterne henføres til dette kriterium. Tilsvarende henføres udgifterne vedrørende alderdomshjem og plejehjem til kriteriet „antal 65 årige og derover“, boligsikringsudgifterne til kriteriet „antal standardlejligheder“ osv. De til de anvendte kriterier henførte andele af de samlede kommunale nettodriftsudgifter, som danner det vægtsystem, der anvendes ved beregningen af de enkelte kommuners udgiftsbehovstal, fremgår af kolonne 5 i tabel a.

Det for den enkelte kommune beregnede udgiftsbehovstal, der angiver den pågældende kommunes procentvise andel af det samlede tilskudsbeløb, fremkommer som en sammenvæjning af kommunens andele af de syv kriterier. Beregningen af Høng kommunes udgiftsbehovstal for 1977-78 er som eksempel illustreret i tabel a.

Tabel a. Beregning af Høng kommunes udgiftsbehovstal for 1977-78.

Kriterium	Hele landet	Høng kommune	Høng kommunes andel	Vægt i pct.	Komponenter i udgiftsbehovstallet i pct.
1.	2.	3.	4=3:2.	5.	6=4×5.
Folketal	5.069.613	7.280	0,0014	38	0,0532
Antal 0-6 årige	503.789	658	0,0013	7	0,0091
Antal 7-16 årige	786.399	1.232	0,0016	36	0,0576
Antal 65 årige og derover	684.839	1.023	0,0015	10	0,0150
Kilometer vej	54.618	164	0,0030	3	0,0090
Areal, ha	4.307.395	14.461	0,0034	4	0,0136
Antal standardlejligheder	503.770	307	0,0006	2	0,0012
Høng kommunes udgiftsbehovstal					0,1587

Høng kommunes foreløbige tilskud på 10.288.000 kr. fremkommer herefter som udgiftsbehovstallet på 0,001587 multipliceret med det foreløbige opgjorte samlede tilskudsbeløb på 6.482,4 mill. kr.

2. *Det amtskommunale tilskud* efter udgiftsbehovstal beregnes i overensstemmelse med de foran for kommunerne beskrevne principper, men på grundlag af andre kriterier og vægte.

III. De foreslåede ændringer af tilskuddet efter udgiftsbehovstal.

1. De undersøgelser, der blev foretaget af den under afsnit I omhandlede arbejdsgruppe, havde til formål at forbedre systemet med tilskud efter udgiftsbehovstal. Arbejdsgruppen anbefalede dels at indføre enkelte nye og mere relevante kriterier for visse kommunale og amtskommunale udgiftsbe-